

R 912².1907

Sprawy Sokole.

(dod. do Dzien. Bydg.)

at the ...
... ..

Sprawy sokole

Dzielnicy Pomorskiej.

Obowiązkiem każdego prawego Sokola Polskiego jest:
Dbać o zdrowie fizyczne i duchowe swoje i swoich!
Przestrzegać czystości i wyłącznego używania mowy polskiej.
Pracować usilnie nad pozyskaniem ludu do pracy narodowej.

Dodatek „Dziennika Bydgoskiego“ poświęcony sprawom Sokola.

Nr. 1.

Bydgoszcz, środa dnia 25-go lutego 1925 roku.

Rok 2.

Numer ten jest poświęcony sprawom Sokolim Okręgu V.

Porządek obrad

VI. zjazdu delegatów Okręgu V Dzielnicy Pomorskiej
mającego się odbyć w Bydgoszczy przy ul. Św. Trójcy 9, w lokalu
p. Baackera w niedzielę, dnia 1 marca 1925 r. o godz. 10-iej rano.

1. Zagajenie.
2. Sprawozdanie pisemnych uprawomocnień.
3. Wybór przewodniczącego.
4. Protokół z ostatniego zjazdu delegatów z dnia 20. I. 24 r.
5. Sprawozdania a) sekr. b) naczeln. c) skarbnika d) komisji rewizyjnej.
6. Uzupełnienie Zarządu.
7. Ustalenie dni i miejsca zlotu okręgowego.
8. Budżet na rok 1925.
9. Wnioski.
10. Wolno głosy.

Czołem!!

K. Mokrzycki
prezes.

Leon Wallo
sekr.

Treść numeru:

- 1) Porządek obrad VI zjazdu delegatów Okręgu V Dzielnicy Pomorskiej.
- 2) Z Przewodnictwa Dzielnicy.
- 3) Zarząd Przewodnictwa Dzielnicy Pomorskiej.
- 4) Wnioski gniazd: a) gniazda Bydgoszcz III Szwederowo, b) gniazda Bydgoszcz I śródmieście.

- 5) Protokół ze zeszłorocznego zjazdu Okr. V.
- 6) Sprawozdanie administracyjne z r. 1923.
- 7) Śmiaś prezesa.
- 8) Śmiaś naczelników.
- 9) Sprawozdanie.
- 10) Z życia sokolego.
- 11) Walne zebranie gniazda Nakt.
- 12) Sprawozdanie kasyera.

Z Przewodnictwa Dzielnicy.

Zebrań Rady Dzielnicowej odbędzie się 5 kwietnia w Grudziądzu. Miejsce, godzina i porządek obrad zostaną podane później. Termin do wnoszenia piśmennego wniosku 21. marca br. Pamiętajcie o jaknajrychlejszem wysłaniu sprawozdań i raportów celem umożliwienia wydania sprawozdania na czas przed zebraniem.

Koniecznym jest wyrównanie wszystkich zaległości tak do Dzielnicy jakoteż do Związku.

-----:~:-----

**Zarząd Przewodnictwa Dzielnicy
Pomorskiej Związku Towarzystw
Gimnastycznych Sokół**

Bydgoszcz.

Okręg V. Związku Sokółw Polskich w Niemczech urzęduje podczas Zielonych Świąt (31 maja i 1 czerwca rb.) 16. Złot

Złot ten Jubileuszowy, który będzie zarazem Złotem Związkowym zamierzamy wykazać nasz dorobek ówsiemdziesięcioletniej pracy, chcemy pobudzić do czynu całą pozostałą tu jeszcze naszą brać, aby nawiądomiła sobie, czem są i czem być mają nasze towarzystwa Sokole, zwłaszcza tutaj na Obezyźnie.

W dniach tych, złożyć chcemy ślubowanie, że i na Obezyźnie wierni pozostaniemy Ojczyźnie i że z ideałów naszych nie nie uronimy.

Podczas tego wielkiego Święta Sokolego nie powinno zabraknąć i naszych poprzedników i działaczy tutejszej niwy, dzisiaj będących w wolnej i niezależnej Ojczyźnie, by nas pokrzepić i zagrzać w tej pracy teraz tak trudnej a jednak zbożnej.

Z gorącą prośbą zwracamy się przede do Szan. Wydziału Dzielnicy i wszystkich druhów nam sprzyjającym, by na nasz Złot przybyli w jaknajwiększej liczbie, by przez to okazać łączność i wspólność naszych ideałów.

Prośbę naszą prosimy gorąco polecić wszystkim gniazdom sokolim (ależ Dzielnicy, by zechciały z okazji skorzystać i na Złot w Berlinie wysłać swych zastępców.

Z sokolem pozdrowieniem

CZOŁEM!

Wydział Okręgu V Związku Sokółw
Polskich w Niemczech

J. Sarnowski
prezes.

Antoni Balcerek
sekretarz

-----:~:-----

**Wnioski na VI Zjazd Rady Okręgu V.
Dzielnicy Pomorskiej.**

Gniazdo Sokola Bydgoszcz III - Szwederowo, mając na względzie dobro Ojczyzny i organizacji sokolej, na zaszczyt przedstawić Radzie Okręgu V Dzielnicy Pomorskiej Związku Sokolstwa Polskiego następujące wnioski:

Wniosek pierwszy:

Pięćdziesiąt i osiem lat mają od czasu swego założenia pierwszego gniazda sokolego nasze ziemie Polski.

Pięćdziesiąt i osiem lat wyjątkowej pracy nad podniesieniem ducha w narodzie, pracy tajemnej nad przygotowaniem wojny polskiej i oswobodzenia Ojczyzny. Jest prawdą niezbita, że pierwsze kadry wojska polskiego w Małopolsce powstały z Sokolstwa. Jest prawdą niezbita i tożsamość, że Sokolstwo dało początek Armii Polskiej we Francji.

Rozmyślając nad historją Sokolstwa Polskiego dochodzimy do wniosku niezbitego, że Sokolstwo zasłużyło sobie na to, aby jego 58-letnia praca wielce owocną była uznana przez czynniki miarodajne, a to w dowód położonych zasług, jak również dla ułatwienia dalszej jego pracy nad przygotowaniem młodzieży do służby Ojczyzny.

W tym celu prosimy Radę Okręgową o przedstawienie Radzie Dzielnicowej następujące wnioski:

W uznaniu zasług Sokolstwa Polskiego tak w kraju jak też i zagranicą, położonych w ciągu swego istnienia nad oswobodzeniem Ojczyzny, prosimy Przewodnictwo Związku Sokolstwa Polskiego o pozyczenie starań, aby Rząd Polski nadał jednemu z pułków Armji Polskiej nazwę „Pułku Sokolego”.

Wniosek drugi:

Praca każdej organizacji jest bardzo zależna od systemu organizacyjnego, oraz od zarządu głównego organizacji. Zarząd główny może sprostać swemu zadaniu tem łatwiej i tem lepiej, czem więcej ma łączności z zarządami władz pośrednich jako też członkami organizacji. Uważamy, że łączność w Sokolej organizacji już nie tylko członków, lecz nawet zarządów gniazd z zarządami Okręgów i Dzielnic jest bardzo mała, a z Przewodnictwem Związku — żadna. Uważamy, że system decentralistyczny jest kosztowniejszym, obciąża członków, gniazda i okręgi podatkami a w rezultacie wprowadza rozproszenie uwagi, większe koszty, więcej pisaniw, małą wydajność w skutkach. Uważamy, że władza w Sokolstwie winna być więcej scentralizowana i stawiamy następujący wniosek:

1) Skasować Zarządy Dzielnicowe a pozostać przy dawnym łańcuchu łącznościowym: gniazda, Okręgi i Przewodnictwo Związku.

2) Ustanowić płatne urzędy w Przewodnictwie Związku dla naczelnika, redaktora, sekretarza generalnego i o ile zajdzie potrzeba pomoc biurową.

3) Zmienić dotychczasowy organ Związku na pismo tygodniowe, obowiązkowe a bonowane przez wszystkich członków Związku a należność za nie ściągnąć wraz z opłatami miesięcznymi po gniazdach.

4) Wszelkie należności finansowe gniazda niech przesyłają co miesiąc wprost do kasy związkowej oprócz opłaty okręgowej, którą gniazda uiszczą wprost na ręce Okręgu.

Ewidencja członków jest prowadzona w Związku, a wszelkie komunikaty umieszczone w organie.

Nie określamy bliżej czynności płatnych urzędników, ani też stosunki gniazd i Okręgów do siebie, bo są to rzeczy znane wszystkim. Podkreślamy tylko to, że przy tym systemie organizacyjnym Zarządy Okręgów będą miały pracę ułatwioną, po gniazdach opłaty miesięczne będą ściągane punktualnie, wiadomem będzie kto jest rzeczywistym członkiem gniazda i ile członków liczy Sokolstwo.

Przy obecnych porządkach nawet Okręg nie wie ilu członków liczą gniazda, a co mówić o Dzielnicy lub Przewodnictwie Związku. Uważamy, że projektowanym przez nas centralistycznym ustrojem da się wprowadzić większa karność i świądomość, czego nam obecnie jest tak braku.

Wniosek trzeci:

W myśl dotychczasowych przepisów, dotyczących przysposobienia wojskowego, władze wojskowe co roku w miesiącach wakacyjnych urządzają obozy letnie dla ochotników. Bolooby pożądanem, aby Zarząd Okręgu a ewentualnie Przewodnictwo Dzielnicy, weszło w porozumienie z władzami wojskowemi w celu zorganizowania w tym roku jednego takiego obozu dla młodzieży i członków gniazd Sokolich, gdzieby, oprócz ćwiczeń wojskowych, można było przeprowadzić kurs gimnastyczne-sportowy dla naczelników gniazd, których brak daje się po gniazdach coraz bardziej odczuwać.

Wniosek czwarty:

Nie jesteśmy organizacją, ani zawodową ani partyjno-polityczną i nie mamy swoich przedstawicieli w izbach ustawodawczych, którzyby uwzględniali nasze życzenia, zmierzając do ulepszeń w naszym życiu. Jesteśmy jednak organizacją wychowawczą i możemy drogą nam dozwoloną statutami naszej organizacji zwrócić się z prośbą do Przewodnictwa Związku, aby to zwróciło uwagę czynników kompetentnych na nasze życzenia i na jasne potrzeby życia jednostek i społeczeństwa.

Jedną z takich bolączek, która bardzo ujemnie wpływa na stan fizyczny i duchowy naszej młodzieży, prowadzącą do skarlłowacenia i nadużyć jest używanie alkoholu i tytoniu przez młodzież poniżej lat 16.

Prosimy Radę Dzielnicę Pomorskiej, aby ta ze swej strony zwróciła się do Przewodnictwa Związku z prośbą o wpłynięcie na czynniki ustawodawcze w celu uchwalenia praw zabraniających sprzedaży i używanie tytoniu i alkoholu młodzieży poniżej lat 16.

Wniosek piąty:

Jesteśmy w Polsce najstarszą organizacją, która uznała ważność, konieczność i celowość uprawiania ćwiczeń cielesnych. Jesteśmy pionierami tej zdrowej myśli i godzi się, abyśmy w chwili, gdy projekt wprowadzenia w Polsce obowiązkowego wychowania fizycznego jest wniesiony na stoł izb ustawodawczych, projekt ten poparli. Stawiamy wniosek, aby Rada Okręgu V., zwróciła się z prośbą do Przewodnictwa Dzielnic o wyrażenie naszego życzenia Przewodnictwu Związku, aby to drogą mu dozwoloną wyraziło życzenie Sokolstwa i poparło ten projekt, który niewątpliwie stanie się podwaliną tężyzny fizycznej i duchowej naszego społeczeństwa.

Wniosek szósty:

Praca Sokola Okręgu V nie może się rozwijać normalnie z powodu braku własnego lokalu. Płacimy wysokie kwoty za dzierżawę sal na zabawy, obchody i ćwiczenia i mimo to zależni jesteśmy nawet od kaprysu mało znaczących jednostek. Jeżeli chcemy ułatwić sobie pracę i zmniejszyć rozchody finansowe gniazd i Okręgu to musimy posiadać własny dom Sokoli w Bydgoszczy.

Stawiamy wniosek, aby Zarząd Okręgu V wyszukał w Bydgoszczy odpowiedni dom a następnie wszedł w porozumienie z zarządami gniazd a nawet z osobami z poza Sokolstwa i drogą dzierżawy lub kupna nabył dom na Sokolnię.

Za Zarząd „Sokola” gniazda Bydgoszcz III
Szwederowo

Kellóski
prezes.

Szwedek
sekretarz.

Towarzystwo gimnastyczne

„Sokół” Bydgoszcz I

Wnioski na zjazd Rady Okręgowej.

Towarzystwo gimnastyczne „Sokół” Bydgoszcz I stawia na zjazd Rady Okręgowej następujące wnioski:

- 1) Okręg urzadza doraźne zbiórki i kontroluje wynik takowych podług liczby członków w odnośnych gniazdach i liczby stawienia się członków na zbiórke.
- 2) Ubezpieczenie członków ćwiczących od wypadków.
- 3) Orkiestrę w gnieździe Wilczak mianuje się Orkiestrą Okragową i zobowiązuje się wszystkie gniazda Okręgu takową popierać, w zamian zaco Orkiestra oddaje 5% od dochodu do Okręgu.
- 4) Prezesi poszczególnych gniazd Okręgu V należą do Rady Zarządu Okręgu V mając w ten sposób każde gniazdo przedstawiciela w Okręgu.

Czołem!

Zarząd Tow. gimn. „Sokół” Bydgoszcz I
L. Kantak, prezes Ulatowski, sekretarz

Towarzystwo gimnastyczne

„Sokół” Bydgoszcz I

Do

Przewodniczącego Dzielnicę Pomorskiej Towarzystw Sokolich w Bydgoszczy przez Wydział Okręgu V w Bydgoszczy.

Wniosek na zjazd Rady Dzielnicowej.

Towarzystwo gimnastyczne „Sokół” Bydgoszcz I stawia wniosek jak następujący:

Rada Dzielnicowa raczy uchwalić: Wobec niestosowania się innych Okręgów do uchwały Rady Dzielnicowej z roku 1922 względem placenia 10% od zysku z zabawy do Dzielnicy. Rada Dzielnicowa raczy uchwalić: kłaść naciski na opieszale Okręgi i gniazda w celu zastosowania się do uchwały, albo odnośną uchwałę znieść.

Zarząd Tow. gimn. „Sokół” Bydgoszcz I
L. Kantak, prezes Ulatowski, sekretarz

Towarzystwo gimnastyczne

„Sokół” Bydgoszcz I

Do

Wydziału Okręgu V Tow. Sokolich w Bydgoszczy

Towarzystwo gimnastyczne „Sokół” Bydgoszcz I stawia interpelację na zjazd Rad

Okregowej w sprawie tygodnie obrony kresów zachodnich prosi o wyjaśnienie z jakich powodów poszczególne gniazda oprócz Bydgoszcz I nie zastosowały się do rozkazu i nie stawili się w dniu 1 lutego 1925 r. o godzinie 11½ na placu Wolności z odpowiednią liczbą członków.

Czołem!

Zarząd Tow. gimn. „Sokół” Bydgoszcz I.
L. Kantak, prezes. Ulatowski, sekretarz.

gniazdo	Szub n	przez 2 delegatów
„	Sołec	„ 1 „
„	Wyrzysk	„ 1 „
„	Nakło	„ 1 „
„	Mrocza	„ 1 „
„	Osiek	„ 1 „
„	Kruszyn	„ 1 „
„	Wysoka	„ 2 „
„	Miasteczko	„ 1 „
„	Łeynowo	„ 1 „
„	Wąchock	„ 1 „
Razem 7 gniazd i		19 delegatów.

Protokół z zjazdu Rady Okręgu V.

odbytego dnia 20 stycznia 1924 r. w Bydgoszczy w lokalu p. Patzera. W obecności kompletu zarządu Okr. (oprócz skarbnika drh. Marjana Rakowskiego) i 29 delegatów reprezentujących razem 17 gniazd, otworzył wiceprezes drh. Red. Jan Teska zjazd ten stosownym przemówieniem, wyszczególniając w krótkich zarysach działalność Okr. oraz ofiarność i umiłowanie idei sokolej przez byłego prezesa Okr. s. p. drh. Maksymiljana Szmacka, w którym Sokolstwo straciło długoletniego szermierza idei sokolej. Zebrani przez powstanie z miejsc uczcili pamięć zmarłego.

Porządek obrad przedstawia się jak następuje:

1. Zagajenie
2. Stwierdzenie obecnych i legitymacji
3. Sprawozdanie a) prezesa, b) sekretarza, c) naczeln., d) skarbn., e) komisji rewizyjnej
4. Wybór, względnie uzupełnienie zarządu
5. Sprawa zlotu okr., ustalenie miejsca i terminu
6. Wybór delegatów do zjazdu Rady Dzielnicowej
7. Wnioski
8. Wolne głosy.

ad 2 Przystąpiono do stwierdzenia legitymacji, reprezentowane było:

gniazdo	Bydgoszcz I.	przez 5 delegatów
„	II.	„ 2 „
„	III.	„ 3 „
„	V.	„ 3 „
„	VI.	„ 1 „
„	Koronowo	„ 2 „

Bez uniewinnienia nie reprezentowane były gniazda: Łobzenica, Łabiszyn i Zimnowody Gniazda Tur i Bielawki nieczynne

ad 3. Sprawozdania sekretarza i naczelnika zostały bez zmiany przyjęte, zaś sprawozdania skarbnika oraz komisji rewizyjnej wypadły z powodu nieobecności skarbnika. Ze sprawozdań zarządu wynika, że posiedzeń zarządu okr. w ciągu roku 1923 odbyło się 11, pochodów wspólnych ze sztandarami 6, założono 3 nowe gniazda, od były się 3 przedzioty, i 1 zlot okregowy. Okręg brał udział w zlocie dzielnicowym w Cieszynie, i w zawodach związkowych w Toruniu. Stan liczebny okregu: członków 1239, członkiń 408, młodzieży męskiej 263, młodzieży żeńskiej 138.

W czasie obrad wszedł na salę drh. Gonczorzewicz, były długoletni prezes i założyciel najstarszych gniazd okr. I. jak Bydgoszczy I. i Nakła, którego zebrani, w uznaniu jego pracy, położonej dla Sokolstwa przyjęli przez powstanie z miejsc. Druh Gonczorzewicz przemawia, zachęcając w serdecznych słowach do wytrwałej pracy na niwie sokolej. Druh Gonczorzewicz ofiarował na potrzeby Okręgu milion mk.

ad 4. Nast. odbyły się wybory now. zarządu, które przeprowadzono według nowego regulaminu. Wynik wyborów jest następujący: Prezes prof. Karol Mokrzycki, zastępca red. Jan Teska. Na wydziałowych weszli dr. Zmudziński, Gołbiewski, prof. Albrycht, Wallo, Malczewski Alojzy, Janke, Misiewicz, Woźniak i Chyla.

ad 5. Uchwalono, że zlot okregowy ma się odbyć w dniach 5. i 6. czerwca w Bydgoszczy. Łącznie z tem, odczytano rozporządzenie Ministerstwa Kolei, dotyczące zniżek kolejowych dla wyjeżdżających grup w

celach kulturalnych, oświatowych i sportowych. Dalej, zakomunikowano, że w myśl nowego regulaminu, wolno jest gniazdom występować publicznie ze sztandarem dopiero wtenczas, gdy z sztandarem występuje nie mniej, jak 25 członków.

ad 6. Na stałych delegatów do Rady Dzielniczy Pomorskiej wybrano wiceprezesa drh. Red. Jana Teskę, i naczelnika drh. Franciszka Gołębińskiego.

ad 7. Zapadły uchwały: a) Wydział Okręgowy wysłał wniosek do Przewodnictwa Dzielniczy Pomorskiej celem zmiany nowego regulaminu w dwóch punktach. b) w celach agitacyjnych wydaje się przez „Dziennik Bydgoski” pismo sokole, w którym to celu wybiera z członków Wydziału Okr. komisję redakcyjną. c) Gniazda okręgu V. płacą z czystego dochodu z zabaw 15% do Okręgu i 10% do Dzielniczy.

Ad 8. Zakomunikowano, iż mocą uchwały Wydziału Dzielniczy Pomorskiej z dnia 8. XII. 23 r. zostanie Okręg V. podzielony na Okręg V. składający się z gniazd leżących w powiecie bydgoskim i Okręg VIII. składający się z gniazd leżących w powiecie wyrzyskim. Ustępującemu naczelnikowi druhowi Malczewskiemu, któremu przewodnictwo Dzielniczy powierzyło zorganizowanie nowego Okręgu VIII., zebrani wyrazili podziękowanie za jego gorliwą i owocną pracę dla Okręgu. Punktem najczęściej poruszanym tak przez członków zarządu Okręgu, jak i Dzielniczy było to, że gniazda nieregularnie uiszczają swe powinności, finansowe do kasy Okręgu. Jest to największą zaporą dla rozwoju Okręgu i gniazd. Gdyby gniazda były wpłacały swe główne regularnie, to stan Okręgu i jego rozwój przedstawiałby się zupełnie inaczej.

Zyczeniem pomyślnej pracy w Nowym Roku zamyka prezes drh prof. Mokrzycki zjazd o godzinie 8. 30. hasłem sokolstwa „Czołem”!

Po odbytych obradach odbyło się zebranie nowoobranego zarządu, na którym przydzielono członkom zarządu poszczególne urzędy. Zatem zarząd Okręgu przedstawia się na rok 1924 następująco:

prezes drh Prof. Karol Mokrzycki z Bydg.
 pierwszy zast. drh red. Jan Teska „
 drugi zast. drh K. Żmudziński „
 naczelnik „ Fr. Gołębiński „

zastępca drh A. Malczewski Bydg.
 sekretarz „ Leon Wallo „
 zastępca „ Prof. W. Albrycht „
 skarbnik „ Stefan Janke „

zastępca drh. Stefan Woźniak z Legnowa.
 gospodarz „ Edmund Misiewicz z Bydg.
 zastępca „ Stanisław Chyła z Koronowa.

Do Komisji Rewizyjnej weszli drhowie: Uciechowski, Piasecki i Józwiak. Do Komisji redakcyjnej weszli drhowie: Mokrzycki, Teska, Albrycht, Żmudziński, Gołębiński i Malczewski. Przewodniczącym tej ostatniej komisji wybrano jednogłośnie druha prof. Wojciecha Albrychta. Zadaniem tej komisji jest zredagowanie działu sokolego, w „Dzienniku Bydgoskim”.

Czołem! Leon Wallo, sekr. Okr. V.

Sprawozdanie administracyjne na rok 1925.

Skład Wydziału:

Po dokonany wyborze na ostatnim zjeździe Rady Okręgu z dnia 20. stycznia 1924 r. składa się wydział z następujących druhow:

1. Prezes dr. prof. Karol Mokrzycki Bydg.
2. Wiceprezes dr. Red. Jan Teska
3. Wiceprezes dr. Fr. Żmudziński
4. Naczelnik dr. Fr. Gołębiński
5. Zast. Nacz. dr. Alojzy Malczewski
6. Sekretarz dr. Leon Wallo
7. Zast. sekr. dr. prof. W. Albrycht
8. Skarbnik dr. Stefan Janke
9. Zast. skarbn. lr. Stefa nWoźniak Legnowo
10. Gospodarz dr. Edm. Misiewicz Bydg.
11. Zast. gosp. dr. Stanisł. Chyła Koronowo

Ustapili po półrocznej kadencji, po złożeniu pisemnej deklaracji dnia 8. lipca 1924 r. członkowie: zastępca naczelnika drh Alojzy Malczewski i dnia 9. sierpnia gospodarz drh Edmund Misiewicz. Oprócz tego ustępuje po jednorocznej kadencji prezes okr. drh prof. Karol Mokrzycki, i skarbnik drh Stefan Janke,

Na miejsce zastępcy naczelnika druha A. Alojzego Malczewskiego kooptowano druha Józefa Jabłońskiego.

Czynności ogólne.

Posiedzenia odbyły się		Wydział w roku 1924 dwadzieścia a mianowicie	
data	8 lutego	przy udziale	7 członków
"	12	"	6
"	19	"	7
"	26	"	7
"	11 marca	"	7
"	18	"	8
"	25	"	7
"	1 kwiecień	"	6
"	8	"	5
"	29	"	9
"	15 maja	"	8
"	28	"	7
"	18 czerwca	"	8
"	25	"	5
"	11 lipca	"	5
"	28 września	"	7
"	17 października	"	7
"	3 grudnia	"	5
"	5 stycznia 25	"	5
"	13 lutego 25	"	6

i 5 członków Rady okręg.

i 3 " " "

i 2 " " "

i 2 " " "

i 5 " " "

Na posiedzeniach wydziału okr. przedkładano otrzymaną w sprawach administracyjnych korespondencję i wysłano odpowiedzi.

Omawiano i zastanawiano się nad przeprowadzeniem zlotu okręgowego, zjazdu prezesów i obchodów przypadających w roku sprawozdawczym. Nowe gniazda sokole powstały dnia 22. maja w Rupienicach, dn. 6. lipca w Marjampolu, dnia 12. października w Wypalenisku i w listopadzie w Czyżkówku. Oprócz gniazda Czyżkówka, które się dotychczas do Okręgu nie zgłosiło, zostały gniazda podane do Dzielnicy, celem przejęcia ich do Związku. Załatwiono zlecenie Zjazdu Rady okr. a mianowicie wydawnictwo pisma sokolego przy „Dzienniku Bydgoskim”. Sprawy redakcyjne tego pisma zlecono druhowi prof. Albrychtowi. Urządzono dnia 16 marca wiec sokoli, i dnia 10. maja zabawę okręgową. Przeprowadzono podział okręgu V., który mocą uchwały Wydziału Dzielnicy Pomorskiej z dnia 8. 12. 23 r. podzielony został na okręg V. i VIII. Przy Okręgu V. pozostały następujące gniazda: Bydgoszcz I. II. III. IV. V. VI. VII. Koronowo, Szubin, Łabiszyn, Solec, Kruszyn, Łęgnowo, Fordon Tur. Strona administracyjna wysłała w roku sprawozdawczym 240 korespondencji oprócz okólników ogłoszonych w „Sprawach Sokolich”. Jedną z najważniejszych spraw był zlot okręgowy który się odbył dnia 6 lipca. Ponieważ „Sokol” tutejszy nie jest w po-

siadaniu własnego boiska to też praca przygotowawcza przybiera szerokie rozmiary. Zatem Zarząd Okręgu powołał do życia komisję zlotową, której przewodniczącym wybrano drh. Majchrowicza. Należy się drh. Majchrowiczowi oraz poszczególnym członkom komisji zlotowej szczere uznanie za gorliwie przeprowadzoną pracę przygotowawczą.

Obchodów

odbył Okręg V. razem dwanaście, tak czysto sokolich, jak i związanych z sokołstwem i tak: odbył się pochód gniazd bydgoskich z powodu II zjazdu Związku Hallerczyków dnia 17. lutego w Bydgoszczy; z okazji święta narodowego dnia 3 maja, dnia 11. maja z powodu poświęcenia sztandaru Hallerczyków placówki bydgoskiej, dnia 15. czerwca z powodu biegu o nagrodę „Dziennika Bydgoskiego”, dnia 6. lipca z zespołem wszystkich gniazd z okazji zlotu okr. V., dnia 1. czerwca z powodu poświęcenia sztandaru Powstańców i Wojaków, dnia 3 sierpnia z zespołem wszystkich gniazd z okazji zlotu Dzielnicy Pomorskiej, dnia 31. sierpnia z powodu poświęcenia sztandaru w Solcu, i w Łabiszynie, dnia 7. września z okazji poświęcenia sztandaru w Zimnych wodach, dnia 5. października dla propagandy na L.O.P.P. i na poświęcenie sztandaru w Bielawkach, dnia 12. października z okazji zakończenia kursów przysposobienia wojskowego i dnia 25 stycznia w rocznicę oswobodzenia Bydgoszczy.

Wycieczka okręgowa, połączona z pochodem, odbyła się 25 maja pieszo do Koronowa. Druga wycieczka okr. odbyła się 22. czerwca parostatkami do Fordonu, gdzie gniazdo tamtejsze obchodziło poświęcenie sztandaru. Uroczystość i połączona była z pochodem i ćwiczeniami.

Lustracja administracyjna

gniazda Jachcic odbyła się dnia 10 lutego, interwenjowali tu członkowie Wydziału Okręgu drh.: Zmudziński, Albrycht i Miślewicz. Zlikwidowano tu sprawę sporną w gnieździe. Dnia 20 maja odbyła się lustracja gniazda Koronowa przez drh.: Mokrzyckiego i Gołębińskiego. W gnieździe tem pozostaje wiele do życzenia. Dnia 14. 12. odbyła się lustracja gniazda Szubina przez drh.: Teskę i Gołębińskiego. Gniazdo Szubin zrobiło słabe wrażenie tak pod względem technicznym jak administracyjnym. Dnia 17. 12. odbyła się lustracja gniazda Łabiszyna przez drh. Teskę i Gołębińskiego. Gniazdo Łabiszyn słabe pod względem technicznym jako też administracyjnym. Dnia 18. 12. odbyła się lustracja gniazda Koronowa przez drh.: Teskę i Gołębińskiego. Ruchliwość gniazda Koronowa się ożywia. Wszystkimi gniazda Okr. były zwiedzane przez członków zarządu w ciągu roku, a w niektórych odbyły się wykłady.

Zjazd prezesów i naczelników.

Wydział Okr. zauważył potrzebę zwołania zjazdu, by dać pogląd na pracę związane z swym urzędem. Jednakowoż głównie zwołano zjazd ten w sprawie głównego do Zarządu, Dzielnicy i Okręgu, oraz w sprawie akcji na budowlu sokolni w Warszawie. W tym celu zwołano też dnia 10 listopada zjazd prezesów i naczelników gniazd Okr. V. Przewodniczył w sprawach administracyjnych prezes drh. Prof. Mokrzycki i łącznie wiceprezes drh. Zmudziński, w sprawach technicznych naczelnik drh. Gołębiński. Reprezentowane było gniazdo Bydgoszcz I. II. III. IV V. VI. VII. VIII. i IX. Koronowo, Solec. Szubin, Kruszyn, Fordon i Łegnów. Nie reprezentowane było gniazdo Łabiszyn, które się później uniewinnilo. Bez uniewinnienia nie reprezentowane było gniazdo Marjampole i Wypalniko. Jak z powyższego wynika zainteresowanie się zjazdem było żywe. Czy jednakowoż odnośny zjazd dał owocny wynik powątpiewać należy, gdyż zauważyć

można, iż nie wszystkie gniazda przestrzegają podane im rady i wskazówki

Złoty.

Ćwiczenia złotowe był dla drużyny męskiej ćwiczenia wolne, dla drużyny żeńskiej ćwiczenia wachlarzami, dla oddziału młodzieży męskiej ćwiczenia wolne i dla oddziału młodzieży żeńskiej ćwiczenia wstęgami. Starania i przygotowania naczelnika Okr. drh. Gołębińskiego szły zawsze w tym kierunku, aby dostarczyć na złot, to święto sokoła, jak największą liczbę dobrze wyćwiczonych drużyn, które miały zarazem zadokumentować sprężystość pracy w Okręgu. Dlatego też urządzono przed zlotem częste lustracje techniczne gniazd, a dla gniazd bydgoskich odbyła się próba ćwiczeń wolnych dnia 29 czerwca.

Zawody okręgowe odbyły się dnia 5 lipca w Bydgoszczy na boisku p. Patzera. Wyniki zawodów nie przewyższyły wyników zawodów zeszłorocznych, które były na ogół zadowalniające. Złot okręgowy odbył się dnia 6 lipca na boisku Patzera, odróżnił się od zlotów poprzednich przez dotąd niebywały nastrój uroczystościowy. W szczegółach zlot okręgowy przedstawia się jak następuje: Przedpołudniem o godz. 7 odbyły się próby ćwiczeń wolnych. Krótko po godz. 11 wyruszył pochód, w którym oprócz sokołów udział wzięli ze sztandarami: Bractwa Strzeleckie, Bydgoskie Tow. Wioślarskie i Hallerczycy. Na czele kroczył oddział policji konnej, zanim oddział cyklistów z gniazda Bydgoszcz V i wreszcie orkiestra 62 pp. Następnie odbyło się nabożeństwo w kościele Św. Trójcy na intencję zlotu. Mszą św. odprawił sympatyzujący zawsze ze Sokolstwem ks. dyrektor Filipiak, a pełne wzniosłych myśli kazanie wygłosił ks. prob. Plotka. Po powrocie do ogrodu Patzera otworzył złot stosownym przemówieniem prezes Okr. drh. Profesor Mokrzycki, witając gości i reprezentacje władz, poczem odbył się wspólny obiad, podczas którego wygłoszono szereg przemówień na temat pracy i dążeń „Sokoła”. Przemawiali więc prezes okręgowej drh. Prof. Mokrzycki, ks. dyrektor Filipiak, Dr. J. Szymański, Dr. Panek, wiceprezes drh.: Teska i Zmudziński i prezes „Hallerczyków” p. Gościński i imieniem śpiewaków p. Janicki. Podniosło jeszcze należą, że Towarzystwo Śpiewu „Halka” podczas obiadu odśpiewała pod batutą p. Maselkowskie-

go kilka bardzo udatnych pieśni a podczas nabożeństwa w kościele Św. Trójcy śpiewał chór kolejarzy.

Programowemu rozpodczeniu popisów przeszkodziła niestety gwałtowna burza, połączona z ulewnym deszczem. Dopiero o godz. 6 wieczorem niebo się wyjaśniło i ukazało się słońce, które pomimo spóźnionej spowodowało, że napłynęło do ogrodu bardzo liczna publiczność, i można było rozpocząć popisy. Wykonanie ćwiczeń wolnych, jak karność drużyn była na ogół dobra. Program z powodu spóźnionej pory został znacznie skrócony, jednakowoż odbyły się jeszcze biegi sztafetowe i bieg o nagrodę wędrowną „Dziennika Bydgoskiego”, którą poraz pierwszy zdobyło gniazdo Bydgoszcz I. Na zakończenie wspólnie śpiewano przy akompaniamencie „Wszystkie nasze dzienne sprawy”.

Wyszczególnić należy, iż mocą uchwały Wyzd. Wych. Ciesesn. okr. z dnia 23 III. 24 roku gniazda Okr. V zobowiązały się dostarczyć na zlot okr. po jednej nagrodzie. Z uchwały tej wywiązały się jedynie gniazda Bydgoszcz I. Szwederowo, Wilczak i Łęgnowo.

Zlot Dzielnicy Pomorskiej

odbył się 2 i 3 sierpnia w Bydgoszczy. Pierwotnie miał odbyć się w Grudziądzu, jednakowoż z powodu przybycia Prezydenta Rzeczypospolitej przeniesiono zlot ten w ostatniej chwili do Bydgoszczy. Niebawem dotąd napływ Sokolstwa do grodu naszego, był wprost imponujący dla obywatelstwa tutejszego, a mianowicie pochod odbyty w dniu tym dał niesprzeczny dowód siły i potęgi organizacji Sokolej.

Stan Okręgu.

Po dokonany w sędzie Okr. V. na Okr. V. i VIII. przedstawia się stan Okr. V. w końcu roku 1924 jak następuje: gniazdo Bydgoszcz I. liczy 300 członków

„	„	II	„	58	„
„	„	III	„	150	„
„	„	IV	„	64	„
„	„	V	„	226	„
„	„	VI	„	65	„
„	„	VII	„	45	„
„	„	VIII	„	65	„
„	„	IX	„	28	„
„	Koronowo	„	„	120	„
„	Szubin	„	„	60	„
„	Łabiszyn	„	„	27	„
„	Solec	„	„	73	„
„	Kruszyn	„	„	17	„
„	Łynowo	„	„	32	„
„	Förden	„	„	59	„
„	Wydatnisko	„	„	21	„
„	Marjampole	„	„	19	„

razem 19 gniazd licząc 1419 członków

Wobec tego okazuje się, iż liczba członków nowego Okr. V podwoiła się.

Pamiętną chwilą tego zlotu była rewja przed Prezydentem Rzplitej Polskiej i poświęcenie nowego boiska. Na popołudniowe popisy przybył Prezydent Rzeczypospolitej, przed którym odbyły się ćwiczenia wolne drużyn. Ćwiczenia wypadły bardzo dobrze i interesowały też bardzo naszego Dostojnego Gościa, który z zainteresowaniem się im przyglądał i nie szczędził pochwał, oklasków i ćwiczenia. Po skończonych ćwiczeniach Prezydent Rzeczypospolitej zszedł z trybuny na boisko, aby z bliska się przyglądać młodemu Pomorzanom.

Z tabeli dołączonej do sprawozdania wykazują ciekawe cyfry z działalności poszczególnych gniazd, i tak przypada według rubryki 4 przeciętnie na każde gniazdo 78,8 członków. Z rubryki 5 wynika i przypada przeciętnie na gniazdo 66,8 drużyn, z rubryki 6 przeciętnie 12 drużyn na gniazdo. Młodzieży męskiej przypada 11,5 i młodzieży żeńskiej 4,9 przeciętnie na gniazdo. Według rubryki 18 i 19 przypada przeciętnie na gniazdo 9,1 zebrań zarząd i 10,1 zebrań plenarnych w roku 1924. Wykładów odbyło się według rubryki 20 przeciętnie na gniazdo

28, na których to słuchaczy bywało według rubryki 21 przeciętnie 28.6.

Również dołączony do sprawozdania dokładny spis prezesów i naczelników gniazd na rok 1925, który daje poszczególnym gniazdom możność zaproszenia bratnich gniazd na swoje uroczystości.

W tych krótkich zarysach mniej więcej przedstawia się całokształt pracy Okr. V.

Wiemy, że wszystko, cośmy przedsięwzięli, spotkało się z uznaniem ogółu, ale przeprowadzaliśmy wszystko tak, jak być powinno. Działaliśmy w każdym razie w dobrej wierze i zawsze w zamiarze przysłużenia się dobrej sprawie.

Leon Wallo, sekretarz Okręgu V.

Spis prezesów gniazd Okręgu V.

1. Bydgoszcz I. Dr. Kantak Bydgoszcz, Gdańska 8.
2. " II. Matuszewski Władysław Jachcice, Czerna 11.
3. " III. T. Meliński Szwederowo, Leszczyńskiego 10.
4. " IV. M. Langner Bydgoszcz, Kańska 4.
5. " V. F. Józwiak Okole, Śląska 15.
6. " VI. W. Kadow Brdyujście (służa) poczt. Kapuścisko Wielkie.
7. " VII. J. Smigielski Zimnewody, Toruńska 85.
8. " VIII. W. Węglarski Bydgoszcz, Kujawska 27.
9. " IX. (gniazdo nie nadesłało spisu).
10. Koronowo Nadolny Fr. Koronowo, Sobieskiego.
11. Szubin M. Press Szubin, Faderewskiego 7.
12. Łabiszyn J. Szwoch, Łabiszyn.
13. Solec P. Ratajczak Solec-Kuj., Toruńska 24.
14. Kruszyn W. Lubik Kruszyn poczt. Strzelewo.
15. Łęgnowo M. Rybicki Łęgnowo, poczt. Kapuścisko-Małe.
16. Fordon Dr. St. Buksakowski Fordon
17. Wypalenisko W. Kochalski Wypalenisko.
18. Marjampole (gniazdo nie nadesłało spisu).
19. Tur (gniazdo nieczynne).

Spis naczelników gniazd Okręgu V.

1. St. Majtkowski Bydgoszcz, Toruńska 3.
2. Bolesł. Stachowiak Jachcice, Średnia 29.
3. Z. Myszkorowski Szwederowo, Ks. Skorupki 10.
4. Młyński Bydgoszcz.
5. W. Radziński Wilczak, Różanna 22.
6. St. Biskupski, Siernieczek 16.
7. Bürszel Bydgoszcz, Toruńska 144.
8. Cz. Kosecki Bydgoszcz, Kościelna 11.
- 9.
10. W. Barcikowski Koronowo, Sobieskiego 17.
11. Pawlewski Szubin, Nowy-Rynek 2.
12. Cz. Szymański Łabiszyn.
13. K. Romanowski Solec, Piastowa 6.
14. A. Kaźmierczak Kruszyn, poczt. Strzelewo.
15. J. Paczkowski Łęgnowo, poczt. Kapuścisko Małe.
16. K. Czerwiński Fordon.
17. W. Klimek Rudy, powiat bydgoski.

Liczba miejsc	Gniazda	Rok założenia	Ogólna liczba członków na rok 1924	Druhów	Drużek	Miejszów i niepełno	Miejszów 20-letni	Udział w zlocie Okr V				Udział w pochodzie	Istnieją oddz.	Zebr. oddz.	Przy uziale członk.	Czy gniazdo należy do Związku					
								Druhów c.w.	Przezn. c.w.	Młodz. m. c.w.	Młodz. żeń. c.w.						W pochodzie brało udział				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
1	Bydgoszcz I.	1886	300	260	40	38	37	18	32	28	60	63	18	18	17	7	44				tak
2	Jachcice Bydgoszcz II	1921	53	72	11	14	12	7	—	—	28	30	—	—	8	11	—	—	—	—	„
3	S. wederow Bydg. III	1921	151	105	45	40	30	15	4	30	115	115	—	—	26	15	4	156	—	—	„
4	Bielawki Bydg. IV	1911	60	45	15	35	1	—	—	—	5	60	—	—	9	11	6	45	—	—	„
5	Wilczak Bydg. V	1922	226	205	21	35	36	10	35	—	148	152	—	24	10	12	6	80	—	—	„
6	Brdujście Bydg. VI	1922	65	58	7	15	—	—	—	—	28	28	—	—	1	10	—	—	—	—	„
7	Zimnewody Bydg. VII	1922	45	35	10	—	7	—	10	—	40	40	—	—	4	11	2	30	—	—	„
8	Rupienice Bydg. VIII	1924	65	45	20	—	12	—	—	—	30	70	—	—	6	11	—	—	—	—	„
9	Czyżkówko Bydg. IX	1924	28	28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	nie
10	Koronowo	1895	120	120	—	—	7	—	—	—	28	28	—	—	19	12	6	40	—	—	tak
11	Szubin	1912	60	60	—	—	16	—	—	—	18	40	—	—	8	10	5	10	—	—	„
12	Łabiszyn	1912	27	27	—	—	12	—	—	—	14	19	—	—	8	12	2	27	—	—	„
13	Solec	1919	73	67	6	3	5	8	10	—	18	22	—	—	6	12	2	30	—	—	„
14	Kruszyn	1923	17	8	—	—	—	8	—	—	14	14	—	—	1	14	1	14	—	—	„
15	Łęgowo	1923	32	29	3	—	—	8	—	—	22	25	—	—	15	12	3	20	—	—	„
16	Fordon	1923	59	37	22	14	16	14	14	14	32	32	—	—	24	12	6	25	—	—	„
17	Wypalenisko	1924	21	14	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	4	—	—	—	—	„
18	Marjampole	1924	18	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	„
19	Tur																				
Razem			1419	1203	216	203	82	146	83	72	650	738	18	24	163	133	51	515			

W Jachcicach z powodu spóźnionego nadesłania raportu podano liczby z poprzedniego roku.

Sprawozdanie z działalności gimnastycznej Okręgu V. Dzielnicy Pomorskiej za rok 1924.

Techniczne kierownictwo działu gimnastycznego spoczywało w rękach Okr. Wydz. Wychowania Fizycznego.

Skład Wydziału w roku ubiegłym był następujący:

1. Albrycht Wincenty.
2. Domżański Zygm.
3. Krzekotowski Antoni.
4. Karliński Fr.
5. Malczewski Alojzy.
6. Majtkowski Roman.
7. Opiński Stanisław.
8. Pyszka Szczepan.
9. Świątkowski Maksymilian.
10. Siwczak A.
11. Skutecki Edw.
12. Wojciechowski Jan.

Prócz tego, należeli do Wydziału wszyscy naczelnicy poszczególnych gniazd w Okręgu.

W ciągu roku wystąpił w Wydziału Malczewski Alojzy, który był zastępcą naczelnika, a w jego miejsce wybrano Jabłońskiego Józefa.

Sekretarzem Wydziału był do października Mocny Franciszek. Z powodu poboru w szeregi wojskowe wybrano Myszkorowskiego.

Wydział odbył 8 posiedzeń, na których omawiano sprawy dotyczące ćwiczeń fizycznych, rozkładu ćwiczeń, wycieczek, zwodów i popisów.

Do Wydziału Dzielnicowego należeli: Karliński, Malczewski i Gołębski.

Lekcja.

1. Lekcja dla naczelników, ich zastępców i przodowników, odbyła się dnia 6. kwietnia pod kierownictwem druhów: Karlińskiego i Gołębskiego, na której przewidzono wszystkie ćwiczenia złotowe. Udział: Bydgoszcz I. 3. Szvederowo 1. Wilczak 1. Jachcice 1. Bielawki 1. Szubin 3. Solec 1. Fordon 1. Brdujście 1. Kruszyn 1. Zimne wody 1. Łęgowo 3. Koronowo 1. Łabiszyn i Tur 0.

2. Dnia 29. 6. lekcje ćwiczeń złotych jako próba generalna pod kierownictwem druha Gołębiowskiego. Udział: Bydgoszcz 1. 19 druhow, 14 druhen, 20 młodz. męsk., i 24 młodz. żeńsk. Szwederowo: 13 druhow, 5 druhen, 20 młodz. męsk., 26 młodz. żeńsk. Wilczak: 22 druhow, 8 druhen, 30 młodz. m. Szubin 2 druhow, Zimne wody 5 druhow, Bielawki 12 druhow, Fordon 14 druhow i 15 druhen. Razem 87 druhow, 42 druhen, 72 młodz. męsk. i 50 młodz. żeńsk. = 251 osób.

3. Dnia 6. 7. lekcja ćwiczeń złotych pod kierownictwem druha Gołębiowskiego.

Udział: Bydgoszcz I. 30 druhow, 18 druhen, 17 młodz. męsk., 24 młodz. żeńsk. Jachcice 1 druhow. Szwederowo: 14 druhow, 5 druhen, 10 młodzieży męsk. 31 młodz. żeńsk. Bielawki: 19 druhow, 16 druhen, Wilczak: 29 druhow, 8 druhen, Zimne wody 8 druhow, 10 młodz. męsk. Rupienica: 34 druhow, 23 druhen, 23 młodz. męskiej. Fordon: 15 druhow i 15 druhen. Łabiszyn 18 druhow. Szubin 18 druhow. Brdyujście 13 druhow. Koronowo: 1 druh. Razem 195 druhow, 69 druhen, 60 młodz. męsk. i 54 młodz. żeńskiej.

4. Dnia 19. 10. rozpoczął się kurs dla przodowników pod kierownictwem druhow: Karlińskiego, Majtkowskiego, Świętkowskiego i Opińskiego. Udział: 19. 10. 26 druhow, 2. 11. udz. 45 druhow, 9. 11. udz. 26 druhow, 16. 11. udz. 27 druhow, 23. 11. udział 25 druhow, 30. 11. udział 27 druhow, 7. 12. udz. 25 druhow, 14. 12. udział 19 druhow,

Na zakończenie kursu dnia 212. 12. do egzaminu stanęło 19 druhow, przeciętnie na lekcji 227 druhow. Żadnej lekcji nie opuścili druhowie: Banaszak z Wilczaka, Gezek z Rupienicy, Zawaliński z Solca, Biskupski i Hudański z Brdyujścia. Barcikowski z Koronowa. i Rafiński z Fordonu.

Z pomiędzy powyższych znajduje się tylko trzech naczelników, i to: z Koronowa, Brdyujścia i Solca.

Naczelnicy gniazd nie zrozumieli jeszcze, że najważniejszym obowiązkiem jest stanać punktualnie i regularnie do pracy sokolej. Zarządy gniazd powinny dołożyć pod tym względem więcej uświadamiania.

Wycieczki.

1) Dnia 25. 5. do Koronowa 23 km. pieszo. Udział. Bydgoszcz I. 14 druhow. Jachcice 6 druhow. Szwederowo 14 druhow i 10 druhen. Bielawki 29 druhow. Wilczak 6 druhow, Fordon 4 druhow. Razem 66 druhow i 10 druhen.

2) Dnia 22. 6. 24. do Fordonu parowcem. Udział: Bydgoszcz I 35 druhow, 13 druhen. Szwederowo 20 druhow i 15 druhen. Wilczak 22 druhow i 9 druhen. Zimne wody 9 druhow i 4 druhen. Bielawki 40 druhow i 8 druhen. Brdyujście 18 druhow. Kruszyn 2 druhow i 4 druhen. Solec 24 druhow i 60 młodzieży męskiej. Ostatnie gniazdo urządziło wycieczkę pieszo 24 km.

Razem 170 druhow, 52 druhen i 60 młodzieży męskiej.

Zawody.

1) Bieg leśny na przestrzeni 5000 metr. dla druhow i 1500 m. dla młodzieży męskiej odbył się dnia 13. kwietnia w rynkowskim lesie.

Stanęło 21 druhow i 18 młodzieży. Nagrody zdobyli druhowie: 1) Orczykowski Maksymilian Okole-Wilczak, czas 10 min 25 sek. 2) Koperski Franciszek, Jachcice. 3) Kubera Kazimierz, Bydgoszcz I.

Młodzież męska 14 do 18 lat: 1) Ziółkiewicz Tadeusz, Bydgoszcz I. czas 5 min. 21 sek. 2) Reszkowski Leon Bielawki. 3) Cwi-kowski Franciszek Bydgoszcz I.

Szczegółowe sprawozdanie patrz „Sprawy Sokole” rok 1924 nr. 4.

2) Bieg na przełaj 3500 m. zawody przysposobienia wojskowego:

Do biegu stanęło 67 biegaczy wszystkich towarzyszy wojskowych i cywilnych. Ze zgłoszonych 9 druhow zdobyło 5-ciu nagrody: 2 nagrodę Orczykowski Maksymilian Okole-Wilczak, czas 10 min 5²/₅ sek. za pierwszym 10 min. wstecz, 8 miejsce Koperski Wilczak, 10 miejsce Baumgart Bielawki, 11miejsce Kubera Bydgoszcz I. 14 miejsce Skrzypkowski Szwederowo.

3) Bieg uliczny sztafetowy „Dziennika Bydgoskiego” na 1500 m. (800+400+200+100 m.)

Udział 8 towarzyszy sportowych. 2 nagrodę drużyna Bydgoszcz I. czas 3 min 54²/₅ sek., 5 nagr. dr. Szwederowo, 7 nagr. dr. Wilczak-Okole, 8 nagr. dr. Bielawki.

Prócz tego odbyły się biegi na poszczególne przestrzenie.

Bieg 800 m. II nagr. Czapara Szwederowo. Bieg 400m. II nagr. Baumgart Bielawki. Bieg 200 m. Majtkowski Bydgoszcz I.

4) Zawody okręgowe dnia 29. 6. 24. w Bydgoszczy. Do kl. I. (9 ciobój) zgłosiło się druhow 13. stanęło 9

Nagrody zdobyli:

- 1) Matczyński Leon kropek 52.
- 2) Majtkowski Roman kropek 49.
- 3) Ćwikowski Karol kropek 46%, wszy-

scy Bydgoszcz I.

Do kl. II. (9 ciobój) zgłosiło się druhow
30 stanęło 29.

Nagrody zdobyli:

- 1) Czesław Gasieniecki Wilczak kropek 49%
  - 2) Ziółkiewicz Tadeusz Bydg. I. kr. 48%
  - 3) Wróblewski Ignacy Szwederowo kr. 48
- Druhnym 5 ciobój: zgłosiło się 10 — sta-
nęło 8.

Nagrody zdobyli:

- 1) Stefanja Gillówna Szwederowo kropek 57
- 2) Jadwiga Gillówna Szwederowo kr. 48
- 3) Młodzież męska 5 ciobój zgłosiło się 26,
stanęło 24.

Nagrody zdobyli:

- 1) Kwiatkowski Alfons Bydg. I. kropek 37.
  - 2) Wojtylak Zdzisław Bydg. I. kropek 35
  - 3) Szmarszcz Józef Wilczak kropek 33.
- Młodzież żeńska trójbój: zgłosiło się 14,
stanęło 11.

Nagrody zdobyli:

- 1) Bechlerówna Anna Szwederowo kr. 26
- 1) Karlowska Anna Bydg. I. kropek 26.
- 2) Widyńska Stefanja Bydg. I. kropek 24.
- 3) Sobieska Wanda Bydgoszcz I. kropek 21.

Najlepsze wyniki:

Bieg 100 m. czas 12, 4 sek. Matczyński i
Ziółkiewicz Bydgoszcz I. Skok wzwyż 1,50
m. Ziółkiewicz Bydgoszcz I. Trójskok 9,85
m. Ćwikowski Bydgoszcz I. Rzut dyskiem
27,49 m. Krzekotowski Wilczak. Pchnięcie
kulą 7½ kg. 9, 69 m. Majtkowski Roman
Bydgoszcz I. Bieg 60 m. 8,6 sek. Gillówna
Szwederowo. Bieg 800 m. czas 2 min. 23 sek.
Ziółkiewicz, Bydgoszcz I. Stafeta 4×100 m
czas 52,2 sek gniazdo Bydgoszcz I. Stafeta
młodz. męskiej 5×60 m. czas 4, 7 sek.
gniazdo Bydgoszcz I.

5) Zawody Dzielnicowe w dniu 21. sier-
pnia 1924. w Toruniu.

Z 66 nagród zdobyła drużyna okr. V.
33 nagród. pomiędzy temi 14 pierwszych,
10 drugich, 19 trzecich.

Karliński Franciszek Bydgoszcz I. zdo-
był 2 pierwsze i 2 drugie nagrody. Majt-
kowski Stefan Bydgoszcz I. 5 pierwszych
i 1 trzecia. Majtkowski Roman Bydgoszcz I.
2 pierwsze i 1 druga. Matczyński Leon Byd-
goszcz I. 2 druga. Ziółkiewicz Tadeusz
Bydgoszcz I. 1 druga i 1 trzecia.

Grajnert Franciszek yBydgoszcz I. 2 trzecie.
Orczykowski Maksymilian Wilczak 2 pier-
wsze i 1 druga. Golc Kuri Wilczak 1 druga.
Karwecki Leon Wilczak 1 pierwszą. Czapa-
ra Józef 1 druga, 1 trzecia. Pytka Karol
Szwederowo 1 trzecia. Krzekotowski Wa-
lenty 1 trzecia. Ćwikowski Karol Bydgo. I.
1 druga. Gillówna Stefanja Szwederowo 1
pierwszą. Kanabaj Wanda Bydgoszcz I.
1 druga.

Prócz tego zdobyła drużyna z gniazda
Bydgoszcz I. stafetę 4×100 m. biegacze:
Majtkowski St., Grajnert Franciszek, Mat-
czyński Leon i Karliński Franciszek. Szczeg-
óły w Sprawach Sokolich nr. 10.

6) Zawody związkowe w dniu 31. 8. 24
w Warszawie. Do zawodów zgłoszono z okr.
V. 12 zawodników, którzy zdobyli 20 nagród.

Nagrody zdobyli: Karliński Franciszek
Bydgoszcz I. 1 pierwszą i 1 druga. Majt-
kowski Stefan 3 pierwsze i 1 druga. Majt-
kowski Roman 1 pierwszą i 1 trzecia. Or-
czykowski Wilczak 1 pierwszą, 1 druga i
1 szóstą. Matczyński Leon 1 druga. Czapa-
ra Szwederowo 1 druga. Koperski Wilczak 1
trzecia. Ziółkiewicz 1 druga. Ćwikowski Byd-
goszcz I. 1 trzecia. Krzekotowski Wilczak
1 trzecia. Karwecki Wilczak 1 trzecia. Gil-
lówna 1 pierwszą.

Prócz tego zdobyła drużyna bydgoska
w stafecie 4×100 m. drugie miejsce.

Szczegóły w Sprawach Sokolich nr. 11.

7) Zawody przysposobienia wojskowego
w dniu 12. 10. 24. w Bydgoszczy.

Nagrody zdobyli:

5 ciobój składający się z marszu 5 km
z biegu 200 m., skoku w dal, skoku wzwyż
i z rzutu granatem.

1. Ziółkiewicz Tadeusz Bydgoszcz I.
2. Majtkowski Roman Bydgoszcz I.
3. Ćwikowski Karol, Bydgoszcz I.

Marsz 5 km.

1. Pytka Karol Szwederowo.
2. Majtkowski Roman Bydgoszcz I.
3. Kufel Leon Bielawki,
4. Chojnacki Stefan Wilczak,
5. Lisecki Wacław Zimne wody.

Bieg 800 mtr.

1. Koperski Franciszek Wilczak,
2. Baumgart Leon Bielawki,

Skok wzwyż:

1. Majtkowski Stefan Bydgoszcz I.
2. Ziółkiewicz Tadeusz Bydgoszcz I.
3. Sarchała Roman Bydgoszcz I.

Skok w dal:

1. Majtkowski Stefan Bydgoszcz I.

Skok o tyczce:

1. Majtkowski Stefan Bydgoszcz I.

Bieg 100 m.

1. Mojski Bydgoszcz I.

Majtkowski St. Bydgoszcz I.

3. Spychała Roman Bydgoszcz I.

8. Zawody wojskowe dnia 19. 10. D. O.

Z. Toruń. Udział :10 druhów. Nagrody

zdobyl: Majtkowski Stefan Bydgoszcz I.

W pięciu boju I nagrodę skok w dal II na-

godrę i skok o tyczce I nagrodę. Ziółkie-

wicz Tadeusz Bydgoszcz I. w pięciu boju

III. nagrodę. Jerzy Mojski Bydgoszcz .

w biegu 100 i 800 m. I. nagrodę.

9. Zawody o mistrzostwo Polski w dniu

7 i 8 września w Warszawie. Majtkowski

Stefan Bydgoszcz I. w skoku o tyczce i w

biegu przez płotki II. nagrodę. Giltówna

Stefanja w biegu 100m. II. nagrodę. Ogó-

łem zdobyto 116 nagród z tego Bydgoszcz I.

72 nagród, Włczak 20 nagród. Szwederowo

16 nagród, Bielawy 6, Zimnowody 1 i Jach-

cić 1. Pod względem lekko atletycznym

przoduje Okr. V nie tylko w Dzielnicy Po-

tnorskiej ale też w Związku.

Złoty i pochody.

Na zlocie Okręgowym w dniu 6. 6. 24. r.

stanęło do ćwiczeń: 195 druhów, 69 druheń,

60 młodzieży męskiej i 54 młodzieży żeń-

skiej razem 378 ćwiczących.

Do pochodu stanęło 368 druhów, 82 dru-

heń, 78 młodzieży męskiej, 39 młodzieży

żeńskej i 30 cyklistów, razem 378 uczest-

ników.

Dnia 3. 3. 24. odbył się zlot dzielnicowy

z powodu przyjazdu prezydenta Rzeczypos-

politej Polski. Do ćwiczeń stanęło: 264 dru-

hów, 70 druheń, 54 młodzieży męskiej i 30

włodzieży żeńskiej razem 368 ćwiczących.

Do pochodu stanęło: 381 druhów, 102 dru-

heń, 63 młodzieży męskiej i 15 cyklistów,

razem 541 osób.

Dnia 12. 9. 24. odbyła się uroczystość po-

święcenia sztandaru Sokola Zimnowody.

W pochodzie brało udział 208 druhów i 89

druheń, razem 247.

Dnia 5. 10. 24. odbyło się poświęcenie

sztandaru gniazda Bielawki. Do pochodu

stanęło 258 druhów, 65 druheń, 51 młodzie-

ży męskiej 18 cyklistów razem 388 osób.

Łącznie z tą uroczystością odbył się pochód

na rzecz LOPP., gdzie również powstaje

drużyna brała udział.

Dnia 12. 10. 24. odbył się pochód towa-
rzyst przyzposobienia wojskowego, gdzie
brało udział 232 druhów i 22 druheń, razem
254 osób.

Lustracja gniazd.

Gniazda zostały zlustrowane (przez natcz.
okr.) w następującym porządku:

Dnia 6. 5. 24. Bydgoszcz I udział 20 drh.

Dnia 7. 5. 24. Bydgoszcz I udział 19 drh.

9. 5. 24. Włczak-Okole udział 17 drh.

20. 5. 24. Koronowo udział 12 drh. i 16
młodzieży męskiej.

27. 5. 24. Zimnowody udział 6 drh. i 12
młodzieży męskiej.

10. 6. 24. Włczak-Okole udział 20 drh.

24. 6. 24. Fordon udział 13 drh. i 15 drh.

3. 7. 24. Szwederowo udział 24 drh. i 5
druheń.

4. 7. 24. Bielawki udział 30 drh. i 20 mło-
dzieży męskiej.

4. 7. 24. Rupiienica udział 20 drh. i 26
druheń.

17. 7. 24. Rupiienica udział 24 drh. i 20
druheń.

17. 12. 24. Łabiszyn udział 11 druhów.

18. 12. 24. Koronowo udział 8 druhów.

19. 12. 24. Szubin udział 7 druhów.

Prócz lustracji miały być także zwi-
adzano gniazda przez członków wydz. wych.
fizycz. okr. a mianowicie: Fordon, przez
drh. Michałaka, Łęgnowo przez drh. Radzi-
mskiego, Kruszyn przez drh. Stachowiaka,
Solec przez drh. Skuteckiego i Brdujście
przez drh. Wójcickowskiego, lecz przy-
rzeczeń tych nie dotrzymano całkowicie.

Statystyka.

Według do dnia 1 lutego nadesłanych
raportów liczy Okręg 19 gniazd z ogólną liczbą
1203 druhów, 216 druheń, młodzieży mę-
skiej 243, młodzieży żeńskiej 123. Ćwiczą-
cych 252 druhów czyli 21%, 69 druheń 41%,
Oddział piłki nożnej 44 członków, oddział
holarski jeden, 24 członków, kapelę sokolą
24 członków

Lekcji ogółem 878 przeciętnie na gniaz-
do 69 lekcji. Na boisku 319 lekcji przecięt-
nie na gniazdo 26 lekcji. Nie ćwiczyło na
boisku Jachoice, Koronowo i Brdujście.
Najawiniejszym zadaniem powinno być z
młodzieżą ćwiczyć na świeżem powietrzu,
gniazda winny w przyszłości ten obowiązek
spełnić.

Wycieczek urządziły gniazda 22. U-
czestników 684, km. 332 przeciętnie 31 u-
czestników, km. 1044. Brdujście, Łęgno-

wo. Koronowo. Kruszyn i Zimnewody nie urządziły wycieczki. Trzeba w przyszłym roku o tem więcej pamiętać.

Książeczki zastępowych wzgl. raportów nie nadeszły gniazda: Szwederowo. Rupienica. Czyżkówko, Marjanpol i Tur.

Wypadków na ćwiczeniach lub boisku nie było żadnych. Korespondencji technicznych załatwiono 267.

Przy końcu sprawozdania wzywa się wszystkie gniazda do większej obowiązkowości i wytrwałości, abyśmy w roku przyszłym, gdy przyjdzie stanąć na Złotach, okazali, iż zrozumieliśmy wzniosłą ideę sokoła.

Mianowicie wracam się do starszej drużyny, ażeby nie tylko była przykładem młodszej drużynie na posiedzeniach, lecz była wzorem także na ćwiczeniach.

Bydgoszcz, w lutym 1925 r.

Czołem!

Franciszek Gołębiowski, naczelnik Okr. V.

Z życia sokołego.

Towarzystwo gimnastyczne Sokół Bydgoszcz I odbyło swe roczne walne zebranie dnia 12 stycznia 1925 r. na którym wybrano w myśl ustaw związkowych na trzy lata druha Dr. Kantaka jako prezesa, druha Gołębiowskiego jako zastępcę i 12 członków do zarządu.

Następnie na posiedzeniu Zarządu i Rady dnia 16 stycznia wybrano z 12 członków obranych na walnym zebraniu, druha K. Uciechowskiego jako sekretarza, druha B. Domagałę jako zastępcę, druha Ed. Mistewiona jako skarbnika, drh. Kamińskiego jako zastępcę, druhow Piaseckiego, Zołkiewicza i Sienkiewiczową jako ławników, drh. Głowackiego chorążego, Lepkę i Jaskółkę podchorążych, drh. Tyszkę jako gospodarza, drh. St. Majkowskiego naczelnikiem, drh. Opińskiego, zastępcą. Drh. Dr. Szymanowskiego drugim wiceprezesem. Gniazdo liczy 300 członków, 200 druhow i 40 druhen, młodzieży męskiej 4, żeńskiej 88, odbyło zebrani zarządowych 18, miesięcznych 17. W ubiegłym roku zmarło 4 członków, druha Leon Barbarski, Karol Jokul, Benon Jagła i Orlikowska, których pamięć uczczono z pietyzmem.

Gniazdo brało udział w 8 pochodach, w uroczystościach poświęcenia sztandarów bratnich towarzystw i gniazd, w zlocie okręgowym i dzielnicowym z organizowało w ciągu roku 7 wykładów. — O Halerozykach w Sokolstwie. — Z życia Kościuszki — Bitwa pod Racławicami. — Pierwotki Sokoła i historii hasła „Czołem”. O tworzeniu światów i powstaniu gór Tatrów. — Golgota na Syberji i V dywizja. — Zlocie Sokolów w Jugosławii. W tym roku podąży gniazdo na zlot do Krakowa w związku z tem urządzi wycieczkę do Zakopanego i Tatrów. W lokalu pana Zołkiewicza przy ul. Sniadeckich 18 urządzono biuro informacyjne w sprawach sokolich. Dochód 2,567,73 zł. rozchód — 2,409,95 zł. Remanet kasowy 157,88 zł. Stan kasy 849,19 zł.

Czołem!

Zarząd Towarzystwa gimnastycznego „Sokół” Bydgoszcz I.

Uciechowski
sekretarz.

Dr. Kantak
prezes.

Z walnego zebrania gniazda Nakoło.

Na niedzielę dnia 28 grudnia 1924 r. zwołano roczne walne zebranie. Pierwsze to zebranie po upływie kwartału, a zarazem ostatni wysiłek by utrzymać gniazdo przy życiu. Druh prezes Gasiorowski zagaja zebranie, przeczytuje się protokół z ostatniego zebrania, poczem następuje wybór prezydium zebrania. Wybór pada na drh. Słhorzyńskiego jako prezesa oraz dwóch starszych członków jako ławników. Do pióra powołuje się dotychczasowo drh. sekretarza.

Następują po sobie czynności, jak płacenie składok, poczem poszczególni funkcjonariusze zarządu jak sekretarz, skarbnik, i rewizorzy kasy zdają sprawozdanie ze swej czteroczynnej działalności. Sposób sprawozdań krytykuje ostro obecny przedstawiciel okręgu VIII drh. naczelnik Malczewski, zwłaszcza sprawozdanie sekretarza, które winno być obszerniejsze, obejmujące korespondencje oraz co ważniejsze wy-

padki w towarzystwie. W końcu dotychczasowy drh. prezes Gąsiorowski referuje z działalności Zarządu. W gorzkich słowach skarży się na mało doznane poparcie w roku ubiegłym ze strony członków i składa swój urząd, życząc nowo wybrać się mającemu prezesowi powodzenia.

Przechodzi się do wyboru nowego zarządu. Tu piętrzą się trudności, przeszkody są wielkie, brak kandydatów. Boć sala obrad prawie próżna. Zarząd niekompletny, członków mało, razem wzięwszy jest nas około 20-tu. I tu obecny przedstawiciel okręgu drh. naczelnik Małczewski służy nam radą i wnosi o wybranie zarządu komisarycznego na 3 miesiące. Wniosek przyjęto z uznaniem, bądź co bądź jest to najlepsze wyjście z przykrewj sytuacji.

I tak wylania się z szczerpłego grona następujący zarząd: drh. Sikorzyński prezes, drh. Rybarczyk I. wiceprezes, drh. Piżybyłski II wiceprezes, drh. Rohna naczelnik, drh. Dyba zastępca naczelnika, drh. Winklewski sekretarz, drha. Czaplinska zastępca sekretarza, drh. Piechota skarbnik, drh. Draeger i Niemczewski gospodarze, drh. Gąsiorowski delegat do okręgu, drh. Hoepf i Krauze rewizorzy kasy, drh. Dyba chorąży.

W słowach gorących wzywa drh. prezes Sikorzyński członków zarządu do gorliwej i szczerzej współpracy wyrażając nadzieję że w przyszłym roku spojrzeć będziemy mogli na plon wydatniejszy. Temi słowami dość pomyślnemu załatwieniu sprawy wyboru zarządu, podnieceni, wszyscy, wyrażają gotowość do szczerzej współpracy i wierności, poczem po odśpiewaniu zwrotki „Do pracy, razem do pracy“ opuszczają salę obrad.

Szczerze i gorące uznanie należy się naczelnikowi okręgowemu drh. Małczewskiemu, który dobrą radą i czynem służąc nam jest najlepszą podporą gniazda.

Czołem!

M. Sikorzyński, prezes Winklewski, sekretarz

Wszelkie prace Introligatorski

wykonuje szybko i starannie

Drukarnia Bydgoska Sp. Ak

Sprawozdanie

skarbnika z stanu kasy okręgowej za rok 1924.

Stan kasy na 1 stycznia 1924 wynosił w przeliczeniu	złotych	40
Dochoǳów w ciągu roku 1924 było	„	2046
	razem	złotych 2086
Rezhodów w ciągu roku 1924 było		1803
	pozostaje na rok 1925	złotych 247
Z powyższej sumy znajduje się:		
U skarbnika w gotówce	złotych	183
W Polonji na depozycie	„	84
	razem	złotych 247
oraz w towarze (spodnie i koszulki) u skarbnika	„	377
	razem ogólny majątek	złotych 624

Bydgoszcz, dnia 31 stycznia 1925.

Stefan Janke
skarbnik

Niżej podpisani po szczegółowem przejrzeniu dowodów stwierdzili, że książki i dowody znajdują się w należytem porządku.

Bydgoszcz, dnia 21 lutego 1925

Uciechowski. Feliks Józwiak. E. Piasecki.

Redaktor odpowiedzialny W. Albrycht ulica Poznańska 12.